

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 12 kor.
Fél évre . . . 6 „
Negyed évre . . . 3 „
Egy szám ára 20 fill.

Hirdetések

és nyiltéri közlemények
jutányosan közöltenek.

VÉGVIDÉK

Politikai hetilap.

Szerkesztőség

és
kiadó hivatal

Gromon-utca 2. sz. a.

Wittigschlager C. czégnél

Közlemények, előfizetési és
hirdetési díjak, úgy a lap
szétküldésére vonatkozó
panaszok a kiadóhivatalba
küldendők.

Megjelenik:

minden vasárnap reggel.

Felölös szerkesztő:

Feymann Gyula
ügyvéd.

Hirdetések

Wittigschlager C. könyvkereskedésében is felvételnek
Gromon-utca 2. szám.

Pályaválasztás.

Most, amidőn alig pár nap választ el az iskolai évvizsgálatoktól, úgy a szülők, mint gyermekeik egy fontos dolog, a pályaválasztás kérdése előtt állanak.

Nem csekély dolog ez, mert egy eltévesztett pályaválasztás elkeserítheti az ember egész életét, míg ha azt helyesen meg tudja választani, jövődől boldogságának és előrehaladásának ezen elhatározás mintegy kútforrását fogja képezni.

Első és fődolog ennél figyelembe venni a testi és szellemi rátermettséget. Mikor a gyermek már annyira erősödött, hogy az életben előforduló akadályokkal némileg meg bír küzdeni, önkénytelenül is kifejlődik nála az egyik-másik foglalkozás iránti vonzalom és hajlandóság, amelynél fogva a figyelő szülő mindjárt tisztában van azzal, hogy gyermeke mely pályán találja meg az igazi boldogulást.

Nagyon helytelen dolog az, mikor valamely szülő elhatározza a gyermeki hajlandóság figyelembe vétele nélkül, hogy fiát pl. valamely tudományos vagy hivatalnoki állásra képeztesse ki, bár a gyermeknek se tanulási kedve, sem ahhoz szükséges szellemi képessége nincs. Az ilyen aztán a közép-, vagy polgári iskola néhány osztályát kínos vergődéssel elvégzi, de tovább már haladni képtelen s a proletárok számát fogja gyarapítani. Mert, fájdalom, nálunk még most is uralkodik azon ferde felfogás, hogy pár középiskolai osztály végzése után minnek legyen valaki iparos, mikor ur is lehet. Pedig vajjon melyik igazabb úr, az a 4 osztályt végzett ember-e, aki mint napidíjas, minden percben ki van téve annak, hogy állásából elbocsájtják, vagy ha ez meg nem esik vele, 80 kr. vagy 1 frt. napidíjából kénytelen tengetni saját és családja életét, vagy az ugyanannyi vagy kevesebb osztályt végzett iparos, aki először is független, másodsor pedig, mert

több tudással lépett a pályájára szakmáját jobban érti és ha szorgalmasan dolgozik, takarékos, nemcsak családját képes tisztességesen eltartani, hanem öreg korára egy kis vagyont is tud gyűjteni.

Tekintsünk csak szét más országokban, mit tapasztalunk ott? Elvégeztetik a gyermekkel a polgári, vagy középiskola osztályait s csak azután adják az iparos pályára s mint segéd bejárja a nagyobb iparos városokat s így bő tapasztalatokkal ellátva, mint mester az ott látottakat iparkodik a maga hasznára fordítani.

Ép így vannak a kereskedelmi pályával.

De számolni kell a szülőknek saját anyagi helyzetükkel is. Ha valamely szülő annyira nyomasztó anyagi viszonyok között él, hogy családját a legszükségesebbekkel is alig képes ellátni, s még hozzá gyermeke sincs kiváló szellemi tulajdonokkal megáldva, hiába volna azt a gyermeket a tanulással gyötörni, mert az ilyen a kényszerített foglalkozás, a létfenntartásért való küzdelem idő előtt összeroppantja, vagy az élőhalottak számát szaporítja, sőt gyakran az öngyilkosok szomorú statisztikájának adatait gyarapítja.

Nálunk sok a tévesztett pályák áldozata, még olyan is akad nagy számban, ki tisztességes iparát, vagy kereskedői foglalkozását napidíjaskodással cseréli fel, remélve előléptetést, és ez nem sikerülvén, sőt dijnoki állást is elvesztve, elzúllik.

Ne ragaszkodjunk tehát a pályaválasztásnál családi tradíciókhoz, mert minden tisztességes állás és foglalkozás nemesíti s a magyar nemzeti missiónak szolgálatában áll, csak az illető azt a hivatást, melyet betölt, hiven és pontosan szolgálja. Hiszen valamennyien munkások vagyunk, egyik szellemileg, másik testi erővel dolgozik s valamennyien — bár csekély, de szükséges részcsekéi vagyunk az államfenntartó gépezetnek.

Kivándorlás, visszavándorlás és telepítés illetve parcellázás.

Nem hiszem, hogy lenne fontosabb és gyorsabban megoldandó kérdés Magyarországon, mint a kivándorlás és visszavándorlás ügye és az ezekkel szoros összefüggésben levő telepítési illetve parcellázási kérdés. Sőt ma már azt hiszem határozottan lehet állítani, hogy e három fontos, közgazdasági életünk nagy horderével bíró kérdés megoldása másképpen nem is képzelhető el, mint ha mindhárom kérdést egyszerre és együttesen intézik el az arra hivatott szakkörök. Egyik a másik nélkül meg nem oldható, mert sem a kivándorlás megakadályozása, illetve redukálása, sem pedig a visszavándorlás elősegítése másképpen, mint a telepítés, esetleg parcellázás útján keresztül nem vihető.

A ki utánajárt és kutatta a kivándorlás okát, az arra a meggyőződésre keletkezett, hogy jöjjön, hogy a kivándorlók 65-70 %-át nem a megélhetési kényszer viszi Amerikába, mint a 80-as években és a 90-es évek elején, hanem a földéhség és a hirtelen meggazdagodási vágy amely különösen a törzsgyökeres magyarság körében lépett fel ijesztő mértékben. A megélhetési viszony csak a többség kényszeríti Amerikába, de ma már ott sem oly rosszak a viszonyok, hogy a munkabíró férfiak tízezrei kénytelenek lennének elhagyni hazájukat, mert a tót vidéken a beözönlött amerikai pénz következtében teljes jólét uralkodik és a földértéke hihetetlenül megragult és a többség kezd lejjebb húzódni a magyar lakta vidékre, a hol hihetetlen magas összeget fizet egy-katasztrális hold szántóföldért, a melyet Amerikába kívánczó magyar családoktól vásárol össze.

A nemzetiségek által leginkább lakott vármegyékben, mint például Zemplén, Ugocsa, Bereg és Máramaros vármegyékben a kivándorlás teljesen jobb módú magyar lakkóság körében uralkodik, míg a szegény és teljesen vagyontalan orosz nép otthon marad és művelni természetlen kopár földjét, a mely pedig nem adja meg neki még a mindennapi kenyeret sem. És mégis marad. Szántja, veti a mostoha földjét és marad idehaza.

A vagyonos magyar nép pedig megy Amerikába, idejének nagy részét lenn tölti a bányákban, magába szívja az egészségtelen levegőt, szerez pár garast, s ha hazajön, itthon mindenféle egészségtelen tanokat hirdetve, maga is betegen kerül a munkát és lesz szociálista vagy munkakerülő a szerint, amint könnyebben jut kenyérhez. A legveszedelmesebb méreteket az utóbbi időben a kivándorlás a dunántúli és Duna-Tisza közénfekvő vármegyék lakosai között

TÁRCA

A háboru istenei.

Irta: Maurice Maeterlinck.

A förtelmes tragédia, amely odalenn, a világ tulsó sarkán megkezdődött, nem egy meglepetést tartogat számunkra. Mindenekelőtt a história kezdete óta most történelmi először, hogy teljesen új, végre megérett és a százados előkészítő tapasztalatok alól felszabadult erők viszik harctérre az embereket. Mind- eddig (a tranzváli háborúról nem beszélve, mert az a tükéletlen volt s az erők egyensulya dolgában egyetlen) csak fél készülettel vonultak fel ezek az erők, oldalt vonultak meg és távolról cselekedtek csupán. Haboztak megállapodni s volt még valamelyes kapcsolat szokatlan tevékenységük s a mi kezünk munkereje között. A puská nem hordott messzebbre, mint a meddig szemünk ellátott s a leggyilkosabb ágyú, a legborszasztóbb robbantószer pusztító ereje sem multa felül az emberi arányokat. Ma azonban felülkerekedett rajtuk a háboru technikája, uralmunk végleg leáldozott és most már mint a homokszem, ki vagyunk szolgáltatva a szörnyű és titokzatos hatalmaknak, amelyeket segítő társaknak felidézni merésztünk.

Való igaz azonban, hogy minden időkben az ember közreműködése volt legkevesebbé jelentős és legkevésbé döntő része az ütközéseknek. Már Homérosz korában is az Olymposz istenségei ártották magukat a halandók perpatvarába Trója mezején és szinte láthatatlanul megvonulva ezüst felhőjükben, utalkodtak a harcokban, pártfogolták, vagy rettentették őket. Csakhogy azok a hatalmak akkor mégse nagyon hatalmasak, s nagyon titokzatosak nem voltak. A mi értelmünk, egének voltak ők a kisugárzásai, a mi szenvedélyeink a mi nyomoruságunk, ami gondolat-

taink tapadtak rajtuk s mindez alig valamivel volt különb és tisztább mint az emberekéi. Majd azonban, hogy az idő mulik az ember mögött elmaradnak az illúziók, magatudata megerősödik, a világ lelepleződik előtte, az istenek, akik nyomában haladnak, megnőnek ugyan, de térben távolodnak, elmosódottabbak lesznek, de ellenállhatatlanabbak is Aminő mértékben szerveződnék a hadseregek, tökéletesednek a fegyverek, halad a tudomány és gyüri maga alá a természeti erőket, azon mértékben csuszik ki a hadvezér kezéből a csaták sorsa, hogy kibetűzhetetlen törvények azon csoportjának engedelmeskedjék, a melynek véletlen, vakserenése és végzet a neve. Ott van például Tolstojnak remek leírása a borodiniói vagy a moszkvai csatáról, az empire kor nagy ütközeteinek e típusairól. A két vezér, Kutuszov és Napoleon akkora távolságra tartózkodnak a csatától, hogy csupán jelentéktelen epizódokat láthatnak ütközetből s jóformán azt sem tudják, mi történik a csatamezőn. Kutuszov, szláv fatalista létére bizva-bizott a „dolgok erejé”-ben. A rengeteg természetű, félszemű, álmodozó ember egy szőnyeggel leterített padon roska-dozik, parancsot, rendeletet nem ad, beéri annyival, hogy elfogadja azt, amit ajánlanak neki. Napoleon hűségát azonban csiklandja az az akarat, hogy ő igazgassa az eseményeket, amelyeket pedig nem is lát. Előző este kiadta rendeleteit; ám az történik, hogy a dolgoknak ugyanazon ereje következtében, amelyben Kutuszov hisz, rendeleteinek egyikét sem valósították meg, mert nem lehetett. A császár mindazonáltal ragaszkodik a képzetbeli haditervezés, melyet a valóság tökéletesen felforgatott, azt hiszi, hogy parancsokat ad ki, pedig nem tesz egyebet, mint hogy elkésve ballag a hadiserenése parancsai nyomában, amelyek mindenütt megelőzik tétovázó és elfogódott hadsegédeit. És az ütközet zajlik azon az utcán, melyet a természet jellelt ki számára, zajlik, háborog mint a folyam, amely nem törődik a partjain összeverődött emberek kiáltásaival.

Mindazonáltal az összes utóbbi háborúk összes vezetői között Napoleon az, aki az ütközetek sorsa intézésének látszatát leginkább megtudja őrizni. A idegen erők, amelyek csapatjait segítették, s amelyek már akkor is uralkodtak rajtuk, alig hogy gyermekkorukat érték még. Hová lenne Napoleon ma? Sikertürelme csak századrészét megszereznie annak a befolyásnak, melylyel akkor a csaták sorsát intézte? Mert a titkok gyermekei ma megnőttek más és más istenek nehezédnek csapatainkra, viszik előre, vagy szórják szét századainkat, bontják meg harcfrontjainkat, döntik le erősségeinket és lékelik meg hajóinkat. Ez az új isteneknek nincsen már emberformájuk, a kezdetleges káoszából merülnek fel ők, sokalta messzebről jönnek, mint elődeik és egész hatalmuk összes törvényeik, szándékaik kívül vannak a mi életünkön és értelmi körünkön túl valók; egy egészen zárt világból keltek, olyan világból, amely örök ellensége a mi fajunk sorsának a tétlen anyag alaktalan és durva világból. És mi ezekre az ismeretlenek vakokra és a rettenetesekre bizzuk a perosztást amely mi a kizárólagos jogunk volna; ezekre az osztályozhatatlan szörnyetegekre bizzuk azt a szinte isteni hivatalt, hogy a jogos és jogtalan között döntsön. . .

Minő kötetlenségnek szolgáltattuk ki a mi sajátos kiváltságainkat?

Néhány ezer ember, aki a megmozgatott erők hatásáról és mennyiségéről épp oly keveset tud, mint egy szűz erdő hangyabolya, néhány ezer ember azzal tömjénez magának, hogy valami a világegyetemről idegen események érdekében a mindenség legmérhetlenebb és legveszedelmesebb törvényeit igájába tudja fogni és kedvére értékesíteni képes.

Honnan, minő fölértelentlen örvényekből mélységekből szakadnak föl e démonok, amelyek eddig sohasem látták még a nap világát? A rettenetnek mely családjához, a rejtelmeknek, mely nem is sejtett csoportjába kell soroznunk őket? Molinit, dinamit,

öltött, a kik a magyarságnak ugyszólván színe javát képezik, és a hol pedig a megélhetési viszonyok a lakosságra nézve nem olyan kedvezőtlenek. A démon azonban itt is felkereste őket, ígért nekik mindent és ezek a boldogtalan emberek mindent készpénznek véve, eladogatták kis birtokukat, házukat, vagy szállójukat és ennek egy idegen, ismeretlen világrészbe szerencsét próbálni. Az állam álljon elő egész tekintélyével és vessen gátot a kivándorlásnak, a mig nem késő.

A birtokokat, a mit eladnak, vegye meg az állam és telepítse le rájuk az Amerikából visszavándorolt egyéneket, akik földhöz jutva, talán itt maradnak a hazai rögön.

Üdvös dolog lenne, ha a kormány a parcellázásra is több gondot fordítana. Például az olyan nagy birtokot, a mely 2400 kath. holdnál nagyobb és ha nem egy határban is fekszik, nem engedné egy bérlőnek kiadni, hanem a 2400 holdnál nagyobb területet kisgazdáknak adná bérebe. Így lehetne a földműveléshez szokott és ahhoz értő polgárságot itthon tartani és megélhetéséről gondoskodni. A földbirtokosnak mindig, akár egy embertől kapja a bérösszeget akár száztól. Ő meg nem rövidül, sőt sok esetben sokkal jobban jön ki és azonfelül a haszna még az is, hogy a köztelher viselésnél a község lakosai is könnyebben és nagyobb mértékben képesek kötelezettségeiknek, minden megerőltetés nélkül eleget tenni.

Igy azután elejét lehet venni a most uralkodó állapotoknak, hogy vannak egész községek, a hol a férfi népségnek csak az örege és apraja van itthon, a munkabíró elem pedig Amerikában hajszolja a jó szerencsét.

Az államkormányzat vegye a kezébe az ügyet és a társadalomnak jut a feladat, hogy az államot ebben a fontos és nehéz feladatában magyar emberhez illő hazaszeretettel támogassa.

Ez most a legégetőbb seb, ezt hegesszük be legelőször is.

H I R E K.

Kiállítási hír. A kiállítási nagybizottság ma délelőtt 11 órakor a város háza nagytermében ülést tart Mattanovich Adolf kir. tanácsos, polgármester elnöke alatt. A tanácskozás tárgyai között a legfontosabb a kiállítási igazgató választása. Azért reméljük, hogy a vezető férfiak a legmegfelelőbbet fogják a bizottságnak ajánlani, mert a kiállítás sikere nagyrészt a választandó igazgató rátermettségétől függ, de meg azért is, mert az egész kiállítási ügyet helyesebb irányba kell terelni, nagyobb eréllyel mindenfelé szorgalmazni, és főleg a kiállítók megnyerésére szükséges lépéseket és intézkedéseket tapintatosan megtenni, nehogy az elűköltetett hibák, mellőzések és félreértések esetleges fokozódása által az egész szép és üdvös ügy hajótörést szenvedjen. A tárgysorozat többi ügyei az elűköltetett bajjelentései, a szabályzat módosítása és indítványok. A bizottsági tagok minél élénkebb érdeklődése — különösen az iparosok köréből — igen kívánatos volna.

A Gromon Dezső magyar nyelvtanító egyesület múlt vasárnap d. e. 11 órakor tartotta a város háza nagytermében rendes évi közgyűlését. A közgyűlést, mely már régen nem volt olyan szép látogatott mint most, a melyen az egyesület diszelnöke bajsai Zákó Milán főispán is részt vett, az egyesület elnöke Mattanovich Adolf kir. tanácsos, polgármester vezette. Elnök megragadva az alkalmat, hogy

cordit és roburit, liddit és balistit megannyi meghatározhatatlan szörnyeteg, melyekhez képest a jó öreg fekete puskapor, apáink réme, de sőt maga a vilámcsapás is, melyben az isteni haragnak legtragikusabb nyilvánulását láttuk, csacska vénasszonyok tetszik; vénasszonyoknak, aki ugyan arcul legyinti az embert, de szinte ártalmatlan különben. Ti leirhatatlan szörnyetek, megszámlálhatatlan titkaitoknak legjelentékeltelenebbjéig sem leplezte le soha ember és a vegyész, aki álomra szül benneteket; meg a mérnök vagy tűzér, aki fölébresszet álmatokból, nem ismeri természeteket, nem tudja, honnan jöttetek, nem ismeri lelketeket, nem kiszámíthatatlan feszítő erőtlök rugóit, sem az örök törvényeket, amelyeknek engedelmessétek. Tán az emlékezetellen idők óta fogva tartott dolgok lázadása vagyok ti? A halálnak vilámló megdicsőülése, színváltozása, rettenetes vidám fellobbanása a reszkető semminek, a gyűlölségnek kitörése, vagy az örömmek tulsága? Új életforma vagytok, olyan heves olyan forró életforma, hogy egy pillanat befolyása alatt husz század türelmét emésztitek el? Tallán a világok talányának vagytok felálgolása, mely az öt körül fogó esend törvényei között részre lert? Hogy egy szempillantás alatt példátlan ugrással új végzet felé ragadtok mindent, a mi lenni készűl a mi munkálkodik, a mi összegyűl a szirték, a tengerek, a hegyek titokzatában? Lelek vagytok-e vagy anyag, avagy az életnek valami harmadik, még el nem kereszített állapota? Honnan veszitek pusztító erőtlöknek hevét, hol vetitek meg az emelőrudat, melylyel egy kontinent hasított két felé és honnan ered lendületetek, röptötök mely a csillagok övén is tulszárnyal?

Mindezekre a kérdésekre egyszerűen azt felelné a tudós: „Feszítő erőtlöknek oka abban keresendő, hogy hirtelen nagy gázmennyiség fejlődik valamely zárt térben, amely kisebb térfogatú, semhogy az atmoszféra nyomása alatt elérne benne a gáz.” Kétségtelen, hogy ez a válasz meg magyaráz mindent föl van derítve vele. Látjuk benne az igazságnak, velejét és mint minden egyében, itt is tudjuk most már mihez tartunk magunkat.

az egyesület diszelnöke most vett először részt a Gromon egylet közgyűlésén, szívből eredő szavakkal üdvözöli a méltóságát az egyesület nevében a köszönetet mond szíves érdeklődéséért s megjelenéséért. Elnök üdvözölő szavai után lelkes éljen hangzott el az egyesület diszelnökére. Ezután elnök a megjelenteket üdvözölve, a közgyűlést megnyitja. Szto d o l a Pál egyesületi titkár felolvassa terjedelmes, az egyesületi életet hűen visszatükröző évi jelentését, mely egyhangulag tudomásul vétetett s bajsai Zákó Milán főispán, egyel. diszelnök indítványára a közgyűlés a titkárnak a részletes s az egyesületi élet minden mozzanatára kiterjeszkedő jelentéséért jegyzőkönyvi köszönetet szavazott. A titkári jelentés bevezető része körvonalazza az egyesület jövőbeni működését s rámutat hogy a művelt magyar társadalom s az egyesület fteendője volna a jövőben a városunkban lakó szegény sorsú magyarságot magához ölelni, s megakadályozni, hogy ezek idővel magyarságukat elvesseék. Az egyesület a lefolyt évben működésének a főszűlyát a T o v á b b k é p z ő s M a g y a r n y e l v ű T a n f o l y a m o k fenntartására helyezte. A „Továbbképzőtanfolyamon” 16 előadás tartatott; 14 előadás vetített képekkel élénkített. A „Magyar nyelvi” tanfolyam a téli hónapokban 3 hónapon át tartatott. A hallgatókat 2 csoportra osztva. Lambrecht Péter s Reich Gábor állami tanítók tanították. Az eredmény kielégítő volt. A Molnár József, ig. tanító által kezelt Népkönyvtár a közönség szép számában vette igénybe. Felsorolja a jelentés, mely hazafias ünnepélyeken volt az egyesület képviselve. Megemlékszik Frischau József, egyesületi tag elhunytról. F a i x B. Lipót igazgatótanácsos s Faragó János elköltözéséről; özv. Jókay Mórnéhoz, férje, a koszorús író halála alkalmából, hozzá intézett részvétlávírról, továbbá az egyesület tagjai számáraak gyarapodásáról. Jelenleg van az egyesületnek 3 tiszteletbeli; 20 örökös, 87 alapító s 55 rendes, összesen 165 tagja.

A pénztáros jelentése szerint a bevétel 1133 k. 83 f. a kiadás 833 k. 71 f. volt. A mutatkozó feleslegből fedezendő még a magyarnyelvi tanfolyam vezetőinek a tiszteletdíja s a tanterem fűtési és világítási költségei. Az egyesület összes vagyona 8376 k. 63 fillér. A pénztáros jelentése tudomásul vétetvén, neki a számvizsgáló bizottság jelentése alapján a felmentvény megadatott.

Az igazgatótanács által egybeállított költségvetés 1216 k. 69 f. bevétellel s 910 kor. kiadással elfogadtatott. Bajsai Zákó Milán, diszelnök indítványára kiadás rovataban „Magyar színészet támogatása” cím „Nemzeti közművelődési célok támogatására” változtatott.

Elfogadtatott továbbá Molnár József a Népkönyvtár kezelőjének azon indítványa, hogy kérje meg az egyesület a Muzeumok s könyvtárak Országos Bizottságát, hogy itt Pancsován egy nagyobb szabású Népkönyvtárat helyezzen el.

Az igazgatótanácsosoknak közfelkiáltással történt megválasztásával — mind a régiak maradtak, csak az elköltözött F a i x B. Lipót helyére lett Fodor József, pósta s távirtda felügyelő megválasztva, a közgyűlést véget ért.

A helybeli állami főgimnáziumban az évvégi vizsgálatok a következő rendben fognak megtartatni. Június hó 16-án VII. oszt. magyar, magyar-görög írók, német.

VI. „ latin, görög, történelem.

V. „ természetrajz, matematika.

IV. „ természetrajz, algeb. mértan.

Június hó 17-én VII. oszt. fizika, matematika.

III. „ magyar, latin, német, történelem.

II. „ magyar, latin, földrajz.

I. „ magyar, latin, földrajz.

Június hó 18-án szóbeli érettségi vizsgálatok

Június hó 20-án VII. oszt. latin, görög, történelem.

VI. „ természetrajz matematika.

V. „ magyar, magyar-görög írók, német.

IV. „ magyar, latin, német, történelem.

II. „ természetrajz, számtan, mértan.

Június hó 21-én VI. oszt. magyar, magyar-görög írók, német.

V. „ latin, görög, történelem.

III. „ földrajz, számtan, mértan.

I. „ természetrajz, számtan, mértan.

Június hó 22-én III.-VI. oszt. francia nyelv, gyorsírás.

Június hó 24-27-én rajzkiállítás.

Érdekes tanulmány. A város törvényhatósági bizottsága néhány hónappal ezelőtt egyik közgyűlésében utasította P a v l o v i c s György városi főmérnököt, hogy a német városok mult évi drezdai kiállításán a város pénzén szerzett tapasztalatairól tegyen jelentést. Most kerülő uton arról értesülünk hogy Pavlovics főmérnök bokros teendői daczára legközelebb befejezi terjedelmes tanulmány számba menő jelentését és legközelebb be is nyújtja azt. Csak aztán a kiállítási igazgatói állás, melylyel meg akarják tisztelni a kiváló képzettségű műszaki férfit, ne legyen akadály a munka befejezésében. Mi minden esetre figyelemmel fogjuk kísérni a közgyűlési utasítás eredményeként készülő jelentést, és a mennyiben az nem marad örök hamályban lehetőleg részletesen, de legalább kivonatilag közölni is fogjuk. Addig azonban ugy a városi közgyűlés, mint tisztelt olvasóink legyenek türelmessel.

A betegsegélyző pénztár új elnöke. A betegsegélyző pénztár volt elnöke, Obradovics Sztójkó, leköszölvén, helyébe Himessy Emil ny. jegyző választott meg.

Tornavizsga. A helybeli áll. főgymnasium ifjúságának tornavizsgája szerdán, június 15-én d. u. 5 órakor fog a katonai gyakorlótéren megtartatni. A vizsga sorrendje a következő:

Bevonulás a versenytérre d. u. 5 órakor. 1. Katonai rendgyakorlatok. Rendek és kettősrendek képezése helyben, menetben, és oszlopokban. 2. Szabadgyakorlatok. Gyakorlatok homlok, és oldalsorban. 3. Ugró- és ruganyossági gyakorlatok külön csapatban. Osztálytornász: versenyek és játékok. a) Az I. oszt. Társasgyakorlatok és kötélhúzás. b) A II. oszt. Versenyfutás, kötélhúzás, a harmadikat elűtni. c) A III. oszt. Bakugrás, labdahajzás, (2 csapatban). d) A IV. oszt. Távolugrás, labdakergető játék. e) Az V., VI., VII. osztályokból képezett játékoscsapat küzdelme fűleslabdával. Scherer J. V., Schukker M. VI., Beklyánov J. VI., Roth J. VII., Sepsei M. VII. oszt. tanulók küzdenek Kovács G. VI., Fux P. VI. Hess Gy. VI., Topolovacski D. VI. és Putnik M. VII. oszt. tanulók ellen.

Szertornászás. A nyújtón korláton és a lovon egyaránt jól tornázók közül bemutatják: Az I. oszt.-ból. Kiss S., Lazárevics Gy. A II. oszt.-ból Jován J., Poucski L., Halász E., Radulovics, L., Gál Cs. és Philipovics K. A III. oszt.-ból Frint B., Schulcz J., Ulrich Á., Crnya V., Faragó L. A IV. oszt.-ból. Crnya D., Jankov J., Lazárevics I., Scherer J., Aczél L., Horvát V. és Kiss J. Az V. oszt.-ból. Scherer J., Prvánov M., Vevér E. A VI. oszt.-ból. Kovács G., Topolovacski D., Fux P., Knezevics T., Beyer V. és Préda D. A VII. oszt.-ból Sepsei M., Roth J. és Putnik M. A győztesek neveinek kihirdetése a tanintézetben utólagosan történik. Kezdeté delután pontban 5 órakor. A t. c. szűlőket és az ifjúság barátait tisztelettel meghívja a főgimnáziumi igazgatóság.

Sikerült dalestély. A pancsovai férfi-dalegylet (Männer-Gesang-Verein) által mult szombaton a „Hungaria” szálloda kerthelyiségében adott műkedvelői előadással egybekötött dalestélye igen szépen sikerült. Az énekek, különösen a vegyes karok előadása, mint mindig, igen jók voltak. A színre került bohózat „Ein Diener zweier Herren” szintén mi kívánni valót sem hagyott. A szereplők nemcsak jók, de egyesek kiválóak voltak u. m. K a l m á r Istvánka és Hauber Vilma kisasszonyok M e r g e l R i c h á r d, S c h m i d t András, R a u s c h a n István és H e j l E d e. A közönség kitünően mulatott és halálán megapoltta ugy a műkedvelőket, mint a karokat. A jó hangulatot sokban emelték a kitünő ételek és italok valamint a figyelmes kiszolgálás is.

Közeledő határnap. A honvéd hadapród iskolában üresedésbe jött városi alapítványi helyre pályázók, kellően felszerelt kérvényeiket legkésőbb június 14-ig nyújták be a városi tanácsnál.

Uteza szabályozás. Tulajdonképen fejtelten városi gazdálkodásnak nevezhető az a munka, amit a mérnöki hivatal a mult héten végeztetett az alsóvárosban. Néhány héttel ezelőtt megemlékeztünk arról, hogy a mérnöki hivatal utasítására a Király-utczában levő két kikövezett nyílt vízlevezető árkot az uteza leásásából nyert földdel betömtek. A mult héten pedig megint kitisztolták. Így szabályozzák nálunk az utcákat. Csak azt szeretnők tudni, hogy a mérnöki hivatal fölületes nembánomságából eredő kettős költségeket ki viseli. Ugyancsak most tisztítják illetve mélyítik a többi vízlevezető árkokat. Az ezekből kiemelt földet szépen az árok szélére hanyák, valószínűleg azért, hogy egy jó eső a laza földet legközelebb megint az árok fenekére lemoshassa. Ilyen érthetetlen eljárás mellett keletkeztek valóságos árokpartok, melyek minden újabb tisztításnál csak magasabbak lesznek. Pedig a kiemelt földdel alig néhány méterrel odébb az uteza közepén levő mélyedéseket lehetne feltölteni, — no de nálunk a műszaki közegeknek fontosabb dolguk van. A városi tanács talán érdeklődhetne már egyszer a helyszínén is a városban folyó aprócseprő rendezési munkák iránt, melyeknek végrehajtása sokszor igazán botrányos.

Évvégi vizsgálatok. A magy. kir. áll. polgári fiú-iskolában az évvégi vizsgálatok f. hó 16-án és 17-én, a magánvizsgálatok 20-án, a felső leányiskolában 18-án, a magánvizsgálatok pedig 21-én lesznek. A kereskedő-tanonciskola vizsgálatai f. hó 17-dikén lesznek, az iparos tanonciskolában pedig a vizsgálatok 20-án és 21-én tartatnak meg.

Az első áldozat. A szabadban való fürdésnek mult vasárnap esett áldozatul Jován Iván, egy szegény 14 éves kovács inas. A hajóállomáson alul a Temesben fürdés közben elmerült és mielőtt kimentették volna elnyelte a hullám sír. A holttestet pénteken kifogták és eltemették.

Kutyák a kávéházakban. Városunk ritka nevezetéseinek egyike az, hogy a kávéházak, vendéglők, kioszkok, nyilvános kertek és sétahelyek s n e g y l á b u kutyák rendes gyűlekezési helye. Hol egymással enyelegve futkosnak a vendégek lábai között, hol féltékenységi jeleneteket rögtönöznek, majd ugatva vonják magukra a közfigyelmet, szóval egész rendszeresen éreztetik jelenlétüket. Látszólag szervezkedtek, szervezetlen rendőrségünk nagyobb dicsőségére, hogy a kutyákra sérelmes városi szabályrendelet ellen tüntessenek. A közönség kíváncsian lesi, mikor lép fel majd erélyesen a városi rendőrség ezen négy lábú tüntetők ellen.

Ellopott kerékpár. Egy az enyém-tied közt kölömséget tenni nem tudó ismeretlen sportsmen a Magyar utcában levő 5. számú Bachmann-féle ház bejáratából egy jó karban levő („Waffenrad”) kerékpárt lopott el. Az eltűnt kerékpár ismertető jelei: a hátulsó kerék gummija vastagabb mint az elsőé a hátsó kerék külső burkolatán, 2-3 helyen kisebb

repedések voltak, melyek fekete fonnallal vannak összevarva, továbbá az első keréken megvolt a sárhányó, a hátulsón pedig hiányzott. A ki a kerékpár hollétéről szerkesztőségünknek hírt ad, illő jutalomban részesül.

Uj ingyen fürdő. A városi tanács tegnapi ülésében határozta el, hogy a hasznavehetetlenné vált városi Temes fürdő helyett újat épített. És hogy a tanácsot valaki ne tarthassa a „lassan járj, tovább érsz“ közmondás hívének, hát rögtön el is rendelte az áriejtés megtartását, mely hetfőn, június hó 13-án délelőtt 9 órára van kitűzve a városi mérnöki hivatalban. — Addig pedig, míg az ingyen fürdő elkészül, csak izzadjon a szegény nép, gyűjtse filléreit 82%-os közköltségre, hogy a műszaki személyzet szaporítható legyen, mert közhasznú és közszükséglet képező munkák tervezésére ott kevesen vannak.

Az ipartestületek portómentessége. A kereskedelmi miniszter, az ipartestületekkel való közlés végett, arról értesítette az összes kereskedelmi és iparkamarákat, hogy az ipartestületek részére portómentességet engedélyezett a következő esetekben: 1. Midőn elsőfokú iparhatósági minőségükből folyó ügyekben irnak, a föltétlenül portómentes hatóságok, hivatalok és községekhez, továbbá a községi előjárásokhoz, körjegyzőkhez és rendezett tanácsú városokhoz, végül az ipartestületi tagokhoz, — nem ajánlott leveleket levelező-lapokat, valamint iratsomagokat portómentesen küldhetnek, mely portómentesség a helyi forgalomban is igényben vehető. 2. Iparképesítési ügyekben az építómesteri képzettség megvizsgálására szervezett budapesti bizottsághoz, továbbá a kömves, kőfaragó és ácsmesteri képzettség megvizsgálására szervezett bizottságokhoz, ipartestületi ügyekben pedig egymáshoz, a kereskedelmi és iparkamarákhoz, a főszoigabírákhoz, rendezett tanácsú városok tanácsaihoz a törvényhatósági joggal felruházott városok rendőrkapitányaihoz és a székesfevárosi kerületi előjárásokhoz, nem ajánlott leveleket és levelező-lapokat, valamint iratsomagokat portómentesen intézhetnek. Ez a portómentesség helyen nem, hanem csakis torgalomban vehető igénybe. A leirat föl hívja a kamarákat, hogy a kerületeik ipartestületeit arról is értesítsék, hogy az általuk szolgált ipari érdekek gyorsabb és hatékonyabb ellátása céljából kívánatosnak tartja, miszerint mindennemű eléje terjesztett ügyekben, melyek az ipartestületekben képviselt iparok fejlesztésére vonatkoznak, előterjesztéseiket jövőre ne közvetlenül, hanem a kerületekre nézve illetékes kereskedelmi és iparkamara útján tegyék meg, mely uton fognak elhatározásáról értesülni.

A gőzgépezők és gőzkazánfűtők vizsgálata a Temesvározt szervezett bizottság által 1904 évi június hó 12-én reggel 8 órakor a m. kir. államvasutak műhelyépületében fog megtartatni.

A vonatkozó szabályszerűen felszerelt kérvények a m. kir. iparfelügyelőséghez Temesvár (Józsefváros Kült.-tér 2. sz.) címezve, legkésőbb a megelőző napon nyújtandók be.

Az egyenes adók 1904-ben. Az állami költségvetés szerint az egyenes adók címén 1904-ben bevételendő összeg 217.163.000 k-ra fog rugni, ami a múlt évi előiránnyal szemben 6 millió k-s emelkedést mutat. A földadó összege 65.612.000 k-val, a hazadó 25 millió, a keresetadó 47 millió, a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok adója 8 millió a bányaadó 520.000 kamat- és járadékadó 10.887.000, a vasuti és gőzhajózási szállítás használati utáni adó 19 millió, a nyereségyadó 40000, a fegyveradó és vadászati adó 9000.000, a hadmentességi díj 3.430.000, az általános jövedelmi pótdadó 34.051.000 és a késedelmi kamat 2 millió k-val van előirányozva. Feltűnő az emelkedés a késedelmi kamat tételénél, amelynek összege 733.000 k-val volt 1903-ban előirányozva.

Eljárás a konzuli hivataloknál. A temesvári kereskedelmi és iparkamara már több ízben figyelmeztette az érdekelt köröket, hogy a magyar-osztrák konzuli hivatalok közbenjárását sikerrel csak úgy vehetik igénybe, ha kérelmüket az illetékes kereskedelmi és iparkamara útján nyújtják be, amely az érdeklődő feleknek az iránt is megadja e kellő felvilágosítást, vajjon a kérelem a konzuli hivatal ügykörén belül teljesíthető-e, vagy sem. Mindazáltal oly sok eset fordul elő, hogy kereskedők és iparosok a kamara megkerülésével oly kérelmet intéztek az illető konzulatushoz, melynek teljesítése a konzulatusi ügykör keretén belül lehetetlen. A kamara ennél fogva újlag figyelmezteti az érdekelt közönséget, hogy saját érdekében mindenkor a kamara közvetítését vegye igénybe.

Miért isznak az emberek. Bunge bázei tanár erre a kérdésre nemrég a következő feleletet adta: „Az ivás főoka az emberek utánozási kedvében rejlik. Az első pohár sör ép oly kevéssé izlik mint az első szivar. Az emberek isznak mert mások is isznak. Ha azonban hozzászórtak már az iváshoz úgy van okuk tovább inni. Az emberek isznak, hogyha búcsúznak egymástól és isznak hogyha találkoznak egymással. Isznak hogyha éhesek hogy az éhséget csillapítsák, isznak hogy ha jól vannak, lakva hogy étvágyat gerjessenek. Isznak, hogyha hideg van, hogy melegedjenek tőle; isznak hogyha meleg van, hogy lehűtsék magukat. Isznak hogyha álmosak, hogy ébren tartsák magukat és isznak hogyha nem tudnak elaludni, hogy álmosak legyenek. Isznak mert rosszkedvtűk és isznak mert jókedvtűk van. Isznak keresztelőkor és isznak mert eltemettek valakit. Isznak, hogy bánatukat, a szűkséget és nyomort elfelejtsék és azért is isznak, hogy unalmukat elfűzék.

A műzsir ellen. A temesvári maszárosok és heñtesek arra kérték az odavaló kamarát, intézen felterjesztést a kereskedelmi miniszterhez a műzsir váujának oly magasra való emelése iránt, hogy ne

versenyezhessen a természetes zsirral. A kamara elutasította a kérelmet, mert a műzsir a szegényebb néposztálynak való és ezért nem volna helyes ezt megdrágítani magas vámtételekkel.

A magyar-amerikai hajójarat. A Fiuméből induló hajók pompás berendezését, az ellátás és az utasokkal való bánásmód jóságát bizonyítja az a nyilatkozat, amelyet az „Ultonia“ hajón utazó kivándorlók a következőképen állítottak ki: „Nyilatkozat. Mi alólírottak ezennel kijelentjük, hogy a Chief steward Mr. Green, valamint Wilson ur az Ultonia személyszállító hajó harmadik osztályu főpinczére és az ő vezetése folytán a harmadik osztályu kiszolgáló személyzet, utazásunk alatt tett kiszolgálásukért teljes és őszinte megelégedéstünk minden tekintetben kiérdemelték. Ezen aláírást és nyilatkozatot szívesen megadjuk. Ez Atlanti Óceánon, az „Ultonia“ hajón 1904. május hó 19-én.“ Ez az elismerő nyilatkozat 200 aláírással ellátva érkezett be a Központi Menetjegyiroda igazgatótárgához. Fiuméből legközelebb, június 14-én ismét az Ultonia, június 28-án pedig a Slavonia indul New-Yorkba. A jegy árában bent foglaltatik két napi ellátás már Fiumében és teljes ellátás a hajón. Díjtalan felvilágosítást ad és előjegyzéseket elfogad a Központi Menetjegyiroda képviselője: Pollak Zsigmond Temesváron.

Külömfélék.

Egy külön háziur. Newcastle-uton Tyneben a napokban egy többszörös milliomas háziur halt meg, akiben a világ legkitünőbb háziurat vesztette el. Ez az ember, aki a cipőfoldozással kezdte pályafutását, milliókat szerzett telekspekulációval. Halálából aztán, hogy a házzal való kereskedés krüzussá tette, egy egész utcát vásárolt meg magának s a benne lévő házakat földig lerontatta és csupa modern palotákat építtetett helyükbe. A gyönyörű lakásokat aztán ismét a régi lakóknek adta ki.

Nagyon érdekes és eredeti módon szedte be ez az utczatulajdonos lakóitól a házbért. A hónap elején megjelent az utczában egy kiztatást toló emberrel és egy nagy csengővel. A csengővel összeharangozta a lakóit, akik átadták neki a házbért. A pénz a háziur egyszerűen beledobta a talicskába, anélkül, hogy megszólt volna. Beteg családapáktól egyáltalán nem fogadott el pénzt, sőt akinél tudta hogy nem jól mennek a dolgok, annak maga adott egypár marokkal a talicska tartalmából.

A múlt esztendőben egyszer összes lakói előtt kihirdette, hogy az özvegy asszonyok, amíg csak ismét férjhez nem mennek, ingyen birtadják lakásaikat. Egypár hónapig aztán jól ment minden, mikor azonban egyik-másik özvegyasszony lakó a mégis csak férjhez ment, az érdemes háziur igen elszomorodott fölötté, hogy valaki egy férj kedvéért lemondjon az ingyen lakásáról.

A lakások lehűtése nyáron. Ez a feladat egyike azon problémáknak, amelyek megoldására mindjobban szükség lesz. Sajnos, hogy a technika eddig nem tudott megbirkózni e feladattal. Ne higgyük azonban, hogy a megoldás lehetetlen, sőt akik Granada Alhambraját látták, tudják, hogy a megoldás már meg is történt vagy 600 évvel ezelőtt, csak hogy annak a költségeit csak a mór fejedelmek birták elviselni. Sőt az elektromosság olcsóbbá válása is közelebb hozott már a célhoz, Budapestben a Szt.-László-kórház, sőt egyik nagy kávéház is hűtött levegővel láthatja el helyiségeit. Sajnos, hogy ezt a módot drágasága miatt közönséges ember egyáltalán nem alkalmazhatja a lakásában. — A kémikusoknak van most reményük a kérdés megoldására. A folyékony levegő, mint tudjuk, elpárolgásánál rengeteg levegőt köt meg, más szóval renkívül erősen hűt. Ha tehát a levegő folyóssá tételét kellő olcsón bírónk eszközölni, akkor a kérdés is meg volna oldva. Gyermekjáték volna ugyanis olyan eszközt szerkeszteni, amelylyel a megfordítottját érnök el annak a hatásnak, amelyet lakásainkban tél idején a kályhák kifejtének. Sőt mi nem is tartjuk lehetetlennek ezt már a közel jövőben sem. Hisz ma egy kiló folyékony levegő már 1—2 koronáért elő tudnak állítani, ezzel pedig elég nagy szoba levegőjét lehet már lehűteni. Ha tehát a folyékony levegő előállítás költségei még olcsóbbá lesznek, meg lesz oldva a lakások nyári lehűtésének fontos kérdése is.

A világ minden részéből. Londonban most szorgalmasan irtják a patkányokat. Márcziusban a londoni kikötőben 5599 patkányt pusztítottak el, mióta pedig az irtást megkezdték, 273,819 patkány esett az irtó háboru áldozatául.

A japáni lovasság fegyverzete kadból és karabélyból áll. Lovai a mi mokány hegyi lófajunkra emlékeztetnek és igen kitartók, de a mellett, hogy a japániak jó katonák, csak igen gyöngye lovasok, amit ő maguk is beismernek. Még néhány évtized előtt a lovaglás csaknem teljesen ismeretlen volt Japánban.

A múlt század elején csak nyolcz biztosító társaság volt Angliában, mostanság pedig 232 ilyen társaság működik ott, összesen 6500 millió korona tőkével.

Angol tőkepenzeseknek 1500 millió koronájuk van befektetve tengeralatti kábetékekbe.

Francziaországban kétszer annyi burgonyát termetnek, mint az EgyesültÁllamokban.

Az egyesült-Államok vasárnap iskoláit, amelyekben csak vallásos előadásokat tartanak, tizenhárom millió gyermek látogatja. vagyis csak három millióval kevesebb, mint a népiskolákat.

Amerikai humor. Charlie mint diplomata. T a n i t ó n ő; Mit sugdosol ott Charlie?! Nem tudsz figyelni?

Charlie (diplomatikusan): Oh kérem miss, csak azt sugtam Bonbnak, hogy milyen kedves lettéje van ma önnek . . .

(Charlie ezután természetesen egy jóakaró, elnéző mosolyt kapott szédás helyett.)

Kiról íté. Mrs. Rox (elkeseredve): Eh! A jellem és a nevelés semmit sem ér az asszony nál A fér-fiak a felületes és mindennapi. asszonykat szeretik.

Mrs. Box: (Ah Mrs. Rox! Ön a saját férjéről ítéli meg az egész férfinemet.)

Mélykedélyü ember. Mr. A.: Hallja, mr. B.! Én azt hiszem, hogy mr. Tawkington nagyon mélykedélyü ember lehet. Tegnap a klubban félrevont engem egy sorokba és a lelkemre beszélt, hogy elkészültem-e már bensőleg a halálra?

Mr. B.: Ah, hagyja csak kérem! Az az ember életbiztosítási ügynök.

Közgazdaság.

Hogyan lehet fokozul a burgonya termését.

Köztudomásu dolog, hogy a burgonyát nem szokás közvetlen istálló trágya alá vetni, mert az istállótrágya bár fokozza termését, de keményítő tartalmát csökkenti, a mi még ennél is nagyobb baj, rászabadítja a burgonyavész s ez az oka, hogy az istállótrágyával ellátott talajokból tartós burgonya nem kerül ki, s ha hamarabb nem télen a vermekben teljesen elrothad és szétfolyik. Termésátlagainak fokozására újabb időben műtrágyákat kezdenek alkalmazni, miután azonban megbízható kísérletek ez ideig nem igen jutottak nyilvánosságra, a legtöbb gazda nincs tisztában azzal, hogy minős és mennyi műtrágyát használjon, a minék természetes folyamánya hogy rosszul alkalmazott műtrágyákkal a várt eredményt el nem éri. Ez ösztönzött bennünket arra, hogy az országos növénytermelési kísérleti állomás által az ország több gazdaságában, hivatalos ellenőrzés mellett végzett kísérletek eredményeit, röviden összefoglalva az az alábbiakban ismertessük A kísérletek között és homok taljon végeztek.

Kötött talajon egy magyar holdra adatott 100 kg. szuperfoszfát és 80 kg. chilisalétrom: egy másik ugyanolyan nagyságú parcellán alkalmaztatott 100 kg. szuperfoszfát és 72 kg. kénsavas ammonium. A 3-ik trágyázatlan maradt A chilisalétrom-szuperfoszfátal trágyázott parcella trágyázási költsége 26.40 kor. a kénsavas ammonia szuperfoszfátal trágyázott parcella költsége 28.16 kor. volt. A burgonya árát 3 — koronával számítva a chilisalétrom-szuperfoszfátal trágyázott gazdaságok mindegyikében haszonnal zárult a kísérlet. Az egyikben tiszta haszonként mutatkozott 33-, a másikban 99-, a harmadikban 12-, a negyedikben 10-, az ötödikben 57-, korona tisztahaszon, a mi tehát úgy értendő, hogy az összeg fennmaradt, a trágyázatlan parcellával szemben elért termésobblet értékéből, a műtrágyázási költségek levonása után. A kénsavas-ammoiak és szuperfoszfátal trágyázott parcellák egy helyen 97, egy helyen 20-, egy helyen 10, majd kor tisztahasznot, egy helyen pedig 1 Kor. veszteséget mutattak. Az előbbi trágyázási mód tehát jobb s feltétlenül hasznosított.

Homok talajokon összehasonlító kísérletek tétetek chilisalétrom-szuperfoszfát továbbá chilisalétrom-szuperfoszfát és 40%-os kálival. Az egyik parcella kapott holdanként 100 kg. szuperfoszfátot és 70 kg. chilisalétromot és 80-kg. 40% kálit, 3-ik parcella trágyázatlan maradt. A 1-es parcella trágyázási költsége 24.10 kor. a másodiké, 33.70 kor. Az első parcella termése három esetben némi veteséggel járt, hét esetben 5.90 47.90 k. tiszta hasznot mutatott. A második parcella a mely tehát szuperfoszfát-chilisalétrom és kálival lett trágyázva, csak egy esetben mutatott 3.70 kor. a deficitet. 9 esetben pedig igen jelentékeny haszonnal zárult. Es pedig a tiszta haszon volt 1) 2.30, 2.) 29.30, 3.) 74.30, 4.) 8.39, 5.) 26.30, 6.) 2.30, 7.) 56.30, 8.) 50.30, 9) 95.30 kor.

Ezen hivatalos ellenőrzés mellett végrehajtott kísérletek bizonyítják, hogy a mesterséges trágyafélékkel és meddig a szuperfoszfát-chilisalétrom és 40%-os káli laza homok talajokon a burgonya termését valóban hasznot hajtóan fokozza s azért ezen trágyázás kipróbálása burgonya alá nagyon ajánlható.

Hirdetések.

2389. szám

Pancsovai főszolgabírószágtól.

1904.

Pályázati hirdetemény.

Az ujonnan rendszeresített Szeferkerin községi segédjegyzői állásra ezennel pályázatot nyitattik.

Ezen állással 800 korona évi fizetés 200 korona lakbér és 4-öl tűzifa elvezete van egybekötve.

Felhivatnak mindazok a kik ezen állást elnyerni ohajtják, hogy elmélete képzettségüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket a pancsovai járás főszolgabírószághoz folyó évi június hó 25-ig küldje be.

Pancsovai, 1904. évi június hó 7-én.

Dr. Gyertyánffy,

főszolgabíró.

Minden gyógyszerárban kapható.
A háznál és utazáson nélkülözhetetlen szer
Thierry A. gyógyszerész Balzsamja

Allein echter Balsam
aus der Schutzegel-Apotheke
des
A. Thierry in Pregrada
bei Rohitsch-Sauerbrunn.

általánosan elismerte és méltatva.
Legjobb hatással rossz emésztésnél
s ennek mellé, következményeinek, mint:
felbőfenesnél, gyomorégésnél, székszer-
relésnél, savképződésnél, teltség érzé-
ténél, gyomorgörcsénél, étvágyhiány, ha-
rut, gyulladásknál, gyengeség é, fellá-
vódásnál stb. stb.
Hatása györes-és fájdalomszüntető
köhögéscsillapító, nyálkaoldó és tisztító.
Legkisebb küldés posta útján 12
kís vagy 6 nagy üveg 5 kor., díjmen-
60 kís vagy 30 nagy üveg 13 kor.
díjmentesen, netto.

Kisinybeni eladás mellett a raktár-
rakban 1 kís üveg ára 30 fillér, 1
duplaüveg 60 fillér.

Ügyeljünk az egyedüli, forgalomra
engedélyezett „Ich dien allein echt“
felíratú zöldszínű apáca-védjegyre.

Ezen készítmény utánzása és forgalomba
hozatala, úgyszintén ismételadása más, tör-
vényesen meg nem engedett, tehát forga-
lomba hozatalra nem jogosított balzsamok-
nak büntetővényileg sújtatik.

Thierry A. gyógyszerész (százlevelű rózsá)
Centifolia-kenőcse

fájdalomcsillapító, puhító, oldó, szívó,
gyógyító hatású, stb. Legkisebb postai
küldés 2 tégely, bérmentve K.
3.60. A raktárakban, kisinybeni el-
adásnál tégelyenként K. 1.20. Központi
raktár Budapesten Török J. és Dr. Eger
Leo és J. gyógyszerárakban, továbbá
Vértes gyógyszerésznél Lugoson. Direkt
rendelésnél „An die Schutzegel-Apo-
theke des A. Thierry in Pregrada
bei Rohitsch-Sauerbrunn“ címzés
használandó.

Ha az összeg előre beküldetik,
egy nappal előbb eszközölhető a kül-
dés, mint utánvét mellett, s az után-
vételési pótdíj is elesik, miért is
ajánlatos az összeget előre bekül-
deni s az utalvány szelvényén a meg-
rendelést eszközölni, a lakozimnek
pontos feltüntetésével.

Kövérséget
gyorsan megszünteti (ártalmatlanságért jóállással) Thiele kövér-
telenítő teája: ára csomagonként 175 fill., 4 csomag vételénél
bérmentes (utánv.) küldés.
Ludwig Thiele, Mannheim.

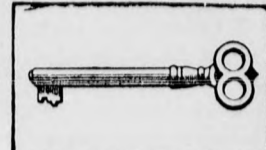
Kérjen csak
SELLE & KARY-féle
FREDIN
legjobb tisztítószert
minden finom lábbeli számára,
sárga és fekete színben.
Különösen ajánlható Boxcall,
Oscarita, Chevreaux- és
Lakkezipók számára.
Bécs, XII/1.

Pancsovai
látképes levelezőlapok
(legújabb felvételek)
igen szép egy- és többszínű fotolitográfiai kivitelben
kaphatók
Wittigslager C.
könyvkereskedésében, Pancsován.
Kiadótulajdonos: Feymann Gyula.

Schicht-szappan

„szarvas“ vagy „kules“
jeggyel
legjobb, legkiadósabb s ennél fogva
legolcsóbb szappan. — Minden
káros alkatrésztől mentes.

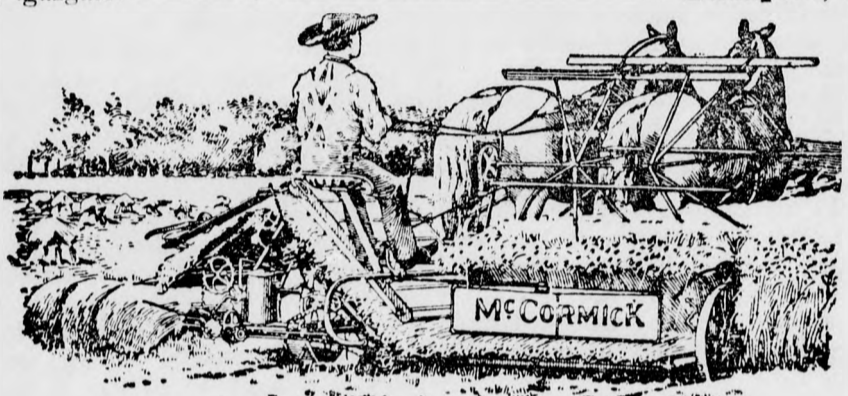
Mindenütt kapható!

!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy
minden darab szappan a „Schicht“ névvel és
a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!

McCormick Harvesting Machine Comp.

(Chicago-i aratógépgyár.)

Knecht J. E., igazgató. Budapest, V., Váci-út 30.

KATALOGUSOK ingyen és bérmentve.

Felvilágosításokkal készséggel szolgálunk.

Gyártmányok: Kévektőgép, „Daisy“ marokrakó aratógép, fűkaszalógép, szénegytűtő gereblye és
„Manilla“ kévektőfonal gyártmányai.
Évi gyártmány 362.000 gép.

A Franklin-Társulat kiadása.

A Magyar Remekírók

a magyar irodalom főművei

ötödik sorozata most jelent meg s így most már 25 kötet került ki a magyar
remekíróknak eme leggondosabb és legdiszesebb kiadásából.

A mostani ötödik sorozat különösen értékes. Ebben jelentek meg Pázmány Péter
válogatott munkái is. Ezt a kötetet jeles tudósunk, Fraknói Vilmos oly bevezetéssel
látta el, mely Pázmány Péter életét és munkásságát vázolja és méltatja, s egyúttal a XVII.
század irodalmáról, az akkori magyar társadalmi- és közviszonyokról érdekes esszét is nyújt.

Ugyancsak ez a sorozat Bajza József három évtizedre menő munkásságának legjavát
is beleilleszti a magyar remekírók közé. E kötetet Badics Ferencz válogatta össze és látta
el nagybecsű előszóval.

E két kötetet kívül megjelent még az V-ik sorozatban Vörösmarty V. kötete,
Arany János III. kötete és Szigligeti II. kötete.

A már előbb megjelent négy sorozatban a következő művek jelentek meg:

- Arany János munkái I. és II. kötet. Sajtó alá rendezte Riedl Frigyes.
- Csiky Gergely színművei. Sajtó alá rendezte Vadnay Károly.
- Czuczor Gergely költői munkái. Sajtó alá rendezte Zoltvány Irén.
- Garay János munkái. Sajtó alá rendezte Ferenczi Zoltán.
- Kazinczy Ferencz műveiből. Sajtó alá rendezte Váczy János.
- Kisfaludy Sándor munkái. I. kötet. Sajtó alá rendezte Heinrich Gusztáv.
- Kolosey Ferencz munkái. Sajtó alá rendezte Angyal Dávid.
- Kossuth Lajos munkáiból. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Kossuth Ferencz.
- Kurucz költészet. Sajtó alá rendezte Erdélyi Pál.
- Reviczky Gyula összes költeményei. Sajtó alá rendezte Koroda Pál.
- Gróf Széchenyi István munkáiból. I. kötet. Sajtó alá rendezte Berzeviczy Albert.
- Szigligeti Ede színművei I. kötet. Sajtó alá rendezte Bayer József.
- Tompa Mihály munkái I. és II. kötet. Sajtó alá rendezte Lévay József.
- Vajda József kisebb költeményei. Sajtó alá rendezte Endrődi Sándor.
- Vörösmarty Mihály munkái I., II. III. és IV. kötet. Sajtó alá rendezte Gyulai Pál.

A Magyar Remekírók gyűjteménye tizenegy 5 kötetes sorozatban jelenik meg. A teljes 55 kötetes
munka ára 220 korona; az ennek kiegészítőjeként megjelent Shakspeare összes művei hat kötetbe kötve ára
30 korona, melyet a Magyar Remekírók vevői 20 korona kedvezményes áron kapják.

Megrendeléseket elfogad minden könyvkereskedés és a

Franklin-Társulat

magyar irodalmi intézet és könyvnyomda.
(Budapest IV., Egyetem-u. 4.)

Nyom. Wittigslager C.-nál Pancsován.